

Konsultacje społeczne

Pamiętajmy: władze samorządowe mają obowiązek zawiadomić nas, mieszkańców określonego terenu o tym, że planowana jest inwestycja, która może zmienić środowisko wokół nas.

Czy prawo zaleca jakieś formy konsultacji społecznych dotyczących inwestycji?

Tak. Przepisy dotyczące inwestycji infrastrukturalnych i oceny ich wpływu na środowisko znajdują się m.in. w ustawie Prawo ochrony środowiska. Urząd, który wydaje decyzję środowiskową, musi udostępnić opinii społecznej raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przygotowany przez potencjalnego inwestora. Do obowiązków urzędu należy:

- wskazanie miejsca, gdzie można zapoznać się z informacjami dostarczonymi przez wnioskodawcę (głównie z raportem oceny oddziaływania na środowisko),
- określenie sposobów informowania społeczeństwa (np. obwieszczenia publiczne, publikacje w prasie lokalnej, organizacja wystaw z planami, rysunkami, modelami),
- określenie sposobu przeprowadzenia konsultacji (np. w formie pisemnej, poprzez rozprawy publiczne, itp.),
- określenie terminów na poszczególne czynności procesowe.

Gdzie można się dowiedzieć o planowanych inwestycjach – w gminie, w powiecie czy w województwie?

To wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast i wojewodowie (w zależności od tego, jaka to jest inwestycja) muszą powiadomić lokalną społeczność o planowanych przedsięwzięciach. Mogą zamieścić informacje w prasie lokalnej, na gablotkach przed urzędem czy na stronie internetowej urzędu. Informują wówczas o tym, że inwestor przygotował raport i gdzie go można przeczytać.

Władze mogą też postąpić inaczej i zorganizować publiczną rozprawę. Jest to spotkanie, gdzie można przejrzeć raport i słownie zgłosić uwagi. Bez względu na formę, każdy zainteresowany ma prawo złożyć swoje uwagi do raportu.

Co się dzieje z uwagami i zastrzeżeniami?

Wszystkie uwagi i zastrzeżenia rozpatruje władza samorządowa lub rządowa, która ma wydać decyzję środowiskową. Nie musi ich wszystkich uwzględnić, ale wszystkie musi rozpatrzyć. Do swojej decyzji urząd dodaje uzasadnienie. To w nim muszą się znaleźć informacje, dlaczego niektóre z wniosków odrzucił lub uznał za nieistotne.

Ile powinny trwać takie konsultacje społeczne?

Urząd ma obowiązek prowadzić konsultacje przez co najmniej 21 dni.

Cywilizacja a natura

Polscy inwestorzy uczą się prowadzić inwestycje tak, by minimalizować szkody dla przyrody. Nie tylko dbają o to poszczególne firmy, ale także instytucje, które nadzorują inwestycje infrastrukturalne.

Robi tak między innymi Biuro Funduszy i Ochrony Środowiska PKP PLK SA, które przeprowadziło konsultacje społeczne dla modernizowanych linii kolejowych. Aby modernizować trasę E59 Wrocław – Poznań, zorganizowano debaty publiczne w Kościanie, Bojanowie, Żmigrodzie, Mosinie oraz spotkania w Obornikach Śląskich i Żmigrodzie. A gdy potrzebne były decyzje dotyczące modernizacji trasy E65 Warszawa Wschodnia – Gdynia, zorganizowano dziewięć spotkań z mieszkańcami. Debaty publiczne odbyły się m.in. w Iławie, Malborku, Gdańsku, Działdowie, Legionowie, Nowym Dworze Mazowieckim.

Podobne spotkanie zorganizowano w Skierniewicach, gdy ważyły się losy budowy szybkiej kolei między Warszawą a Łodzią. PKP Polskie Linie Kolejowe SA poprosiły o pomoc w organizowaniu konsultacji społecznych organizacje proekologiczne – Stowarzyszenie Sympatyków Komunikacji Szynowej, Centrum Zrównoważonego Transportu z Zielonego Mazowsza oraz Stowarzyszenie Rozwoju Warszawy.

Dzięki tym debatom udało się uzyskać poparcie społeczności lokalnych i samorządów dla planowanych inwestycji kolejowych. Konsultacje nie ograniczyły się do spotkań z mieszkańcami. Stworzono specjalne forum internetowe, rozwieszono plakaty oraz rozdano ulotki. Powiadomiono władze lokalne, organizacje pozarządowe oraz lokalną prasę.

Tak długa linia kolejowa jak E65 Warszawa – Gdynia przechodzi kilka razy przez obszary chronionego krajobrazu oraz przebiega w sąsiedztwie czterech rezerwatów przyrody. W okolicy Nowego Dworu Mazowieckiego przebiega w sąsiedztwie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły. W granicach województwa warmińsko-mazurskiego linia kolejowa E65 przecina rezerwat przyrody Rzeka Drwęca i Welski Park Krajobrazowy oraz przechodzi kilka razy przez obszary chronionego krajobrazu. Linia ta przebiega również w pobliżu Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Na trasie linii kolejowej, tam gdzie jest to potrzebne, ustawione zostaną ekrany akustyczne, pod torami powstaną specjalne zielone mosty dla dużych zwierząt, a także specjalne przejścia dla małych zwierząt. W lasach zostaną zainstalowane urządzenia emitujące odgłosy wydawane przez zwierzęta w stanie zagrożenia, które odstraszą zwierzynę od wejścia na tory tuż przed przejazdem pociągu. Zainstalowane zostaną urządzenia do oczyszczania wód deszczowych i odcieków spod kół pociągów.

Przykładem inwestycji infrastrukturalnej, która nie musi dewastować cennych przyrodniczo terenów i zagrażać gatunkom roślin i zwierząt, jest budowa lotniska w Świdniku, który od 2009 r. ma być nowoczesnym portem lotniczym dla Lublina. W 2006 r. miasto Lublin kupiło prawo do użytkowania

wieczystego terenów przyfabrycznego lotniska PZL w Świdniku. Budowa lotniska ma kosztować 120 – 150 mln zł i jest dla Lublina jedną z priorytetowych inwestycji, otwierających cały region na świat.

Szkopuł w tym, że na tych trawiastych terenach jest największa w Polsce kolonia susła perełkowanego. Zalanie betonem siedzib zwierząt byłoby końcem tej bezcennej kolonii. Suseł perełkowany został doznany za gatunek priorytetowy, który Polska zgłosiła w ramach dyrektywy siedliskowej programu Natura 2000.

W 2007 r. Urząd Miasta Lublina, samorząd województwa oraz władze lotniska zdecydowały jednak, żeby zmienić pierwotne plany lotniska i przesunąć betonowy pas tak, by nie zagrażał zwierzętom. Sprawa lotniska w Świdniku jest przykładem, że władze, ekolodzy i przedsiębiorcy mogą się porozumieć, by inwestycja nie szkodziła przyrodzie i by obie strony wyniosły z niej korzyści.

Choć wydaje się, że prowadzenie konsultacji jest dość żmudne i czasochłonne, inwestorzy już po zakończonych rozmowach i po wykonaniu działań chroniących przyrodę chętnie o tym opowiadają i wręcz się tym chwala. I tak na przykład Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wymienia, że przy budowie autostrady A2 na trasie Konin – Emilia – Stryków wykonano:

- 29,5 km [ekranów akustycznych](#) o zróżnicowanej wysokości od 2 m do 6 m,
- 23 oczyszczalnie ścieków,
- 9 [przejsć dla dużej zwierzyny](#) (7 nad i 2 pod autostradą) umożliwiających migrację zwierząt – górą dla zwierzyny płowej, dołem (czyli pod trasą) dla zwierzyny drobnej,
- 3 [przepusty rurowe](#) o średnicy 1m dla płazów,
- ponad 150 separatorów ropopochodnych,
- ok. 340 km [ogrodzenia](#).

Dodatkowo wzdłuż autostrady posadzono ponad 400 tys. drzew (w pasie do 25 m) po to, by chronić powietrze i glebę, a na ponad tysiącu hektarach wysiano trawę.

Te przykłady pokazują, że porozumienie w sprawach dbania o środowisko i rozwój infrastrukturalny kraju jest możliwe i nie musi wiązać się z konfliktami.